

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7832,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Losy-jencow-sowieckich-w-czasie-II-wojny-swia.html>
25.03.2026, 11:39

Międzynarodowa konferencja naukowa „Losy jeńców sowieckich w czasie II wojny światowej” – Lublin, 18-19 listopada 2011

14.09.2011

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie zorganizował międzynarodową konferencję naukową

„Losy jeńców sowieckich w czasie II wojny światowej”

Lublin, 18-19 XI 2011 r. Hotel Mercure Unia (Al. Racławickie 12)

Główna część konferencji była poświęcona omówieniu warunków, w jakich jeńcy przebywali w nazistowskich obozach jenieckich, oraz ich eksterminacji. Celem konferencji było też pokazanie innych losów tych jeńców – m.in. udziału w formacjach pomocniczych (np. „Trawniki-Männer”) lub w oddziałach partyzantki sowieckiej. Trzecie założenie konferencji to przybliżenie postawy „otoczenia” wobec tego zjawiska (np. stosunku ludności czy Polskiego Państwa Podziemnego do sowieckich jeńców i członków wspomnianych formacji itp.). Oprócz referatów odbyły się też dwa panele. W pierwszym z nich paneliści dyskutowali o „strategiach przetrwania” jeńców sowieckich (ucieczki z obozów, wstępowanie do niemieckich formacji pomocniczych itp.), w drugim zastanawiali się, na ile stosunek do jeńców sowieckich zmieniał się w przypadku akcesu tych jeńców do formacji pomocniczych lub udziału w partyzantce sowieckiej czy komunistycznej.

18 listopada 2011 r.

I. Jeńcy sowieccy – problem badawczy

Prowadzenie – dr Sławomir Dębski

- 10.00 – 10.20 dr Renata Kobylarz-Buła
Organizacja niemieckiego systemu jenieckiego w latach II wojny światowej
- 10.20-10.40 dr hab. prof. ISP PAN Grzegorz Motyka
Polska historiografia i literatura na temat jeńców sowieckich
- 10.40-11.00 prof. Stefan Karner
Niemieckie obozy jenieckie dla więźniów sowieckich na okupowanych terytoriach ZSRS 1941-1944
- 11.00-11.20 prof. Barbara Stelzl-Marx
Pomiędzy eksterminacją a wyzyskiem. Los jeńców sowieckich w Austrii z perspektywy ofiar
- 11.20-11.40 prof. Pavel Polian
Strukturalne zróżnicowanie jeńców sowieckich: – różne kategorie – różne losy – różne tempo eksterminacji

II. Eksterminacja jeńców sowieckich w obozach niemieckich

Prowadzenie – dr hab. Jacek Wołoszyn

- 12.00-12.20 dr Joanna Lusek

Żołnierze Armii Czerwonej w obozach jenieckich w Lamsdorf. Stan badań

- 12.20-12.40 dr Andrzej Rybak
Eksterminacja jeńców sowieckich w Dystrykcie Lubelskim na przykładzie funkcjonowania Stalagu 319 w Chełmie
- 12.40-13.00 Beata Siwek-Ciupak
Eksterminacja jeńców sowieckich w KL Lublin
- 13.00-13.20 dr Jacek Lachendro
Sowieccy jeńcy wojenni w KL Auschwitz
- 13.20-13.40 dr Piotr Setkiewicz
Sonderkommando Zeppelin - Vorlager Auschwitz oraz 8 (U) kompania wartownicza
- 13.40-14.00 dr Dorota Sula
Eksterminacja jeńców sowieckich w obozie Gross-Rosen

III. Wybory

Prowadzenie - dr Sebastian Piątkowski

- 16.00-16.20 Robert Kuwałek
„Trawniki-Männer”
- 16.20-16.40 dr Paweł Kiernikowski
Jeńcy sowieccy a „Czerwona partyzantka” 1941-1942
- 16.40-17.00 dr Piotr Gontarczyk
Jeńcy sowieccy w partyzantce Polskiej Partii Robotniczej 1942-1945
- 17.00-17.20 dr hab. prof. UKSW Bogdan Musiał
Jeńcy sowieccy w partyzantce sowieckiej na Białorusi
- 17.20-17.40 dr Alexandr Gogun
Jeńcy sowieccy w partyzantce sowieckiej na Ukrainie

IV. Panel dyskusyjny

18.00-19.30 „W obliczu śmierci głodowej – strategie przetrwania” – moderator: prof. Pavel Polian, uczestnicy: prof. Stefan Karner, dr Renata Kobylarz-Buła, dr hab. prof. ISP PAN Grzegorz Motyka, dr hab. prof. UKSW Bogdan Musiał

19 listopada 2011 r.

I. Polacy a jeńcy sowieccy

Prowadzenie - dr Sławomir Poleszak

- 10.00-10.20 dr Adam Puławski
Stosunek ZWZ-AK, Delegatury Rządu RP na Kraj do jeńców sowieckich i partyzantki sowieckiej
- 10.20-10.40 dr hab. prof. UW Andrzej Żbikowski
Obraz partyzantki sowieckiej w opracowaniach Jana Karskiego
- 10.40-11.00 dr Tomasz Łabuszewski
Stosunek polskiej partyzantki na Kresach do uciekinierów – jeńców sowieckich (tzw. turystów) na tle relacji pomiędzy polskim i sowieckim podziemiem
- 11.00-11.20 Marcin Westphal
Upamiętnienie losów jeńców sowieckich z okresu II wojny światowej na przykładzie Muzeum II Wojny Światowej

II. Panel dyskusyjny

11.40-13.00 „Czy i kiedy jeniec sowiecki stawał się wrogiem” – moderator: dr Dariusz Libionka, uczestnicy: Kazimierz Krajewski, dr Adam Puławski, dr hab. prof. KUL Rafał Wnuk, dr hab. prof. UW Andrzej Żbikowski

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

foto #1

foto #2

foto #3

foto #4